

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าและความต้องการด้านสุขภาพของผู้ป่วยเบาหวาน ตำบลสง่าบ้าน อำเภอค้อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับการรักษาในสถานอนามัยตำบลสง่าบ้าน จำนวนทั้งสิ้น 82 ราย รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มผู้ป่วย ระหว่างเดือน สิงหาคม 2552 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอด้วยตาราง ประกอบคำบรรยาย มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แหล่งรายได้ ความเพียงพอของรายได้ สิทธิการรักษาพยาบาล ระยะเวลาการป่วย สถานบริการอื่นที่ไปรับบริการ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ผู้ดูแลสุขภาพ และภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพ ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ประกอบด้วย ปัญหา ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านจิตวิญญาณ และด้านระบบบริการสุขภาพ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการด้านสุขภาพ ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ประกอบด้วย ความต้องการด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านจิตวิญญาณ และด้านระบบบริการสุขภาพ
4. ข้อมูลจาก การประชุมกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานเพื่อหาปัญหา ความต้องการด้านสุขภาพและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (n=82)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	62	75.60
ชาย	20	24.40
อายุ (ปี)		
31 - 40	1	1.22
41 - 50	8	9.76
51 - 60	34	41.46
61 - 70	27	32.93
>70	12	14.63
$(\bar{X} = 60.22, SD = 8.99, Range = 34 - 82)$		
ศาสนา		
พุทธ	76	92.70
คริสต์	6	7.30
สถานภาพสมรส		
คู่	56	68.30
หม้าย	19	23.20
โสด	7	8.50
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้รับการศึกษา	1	1.22
ประถมศึกษา	67	81.71
มัธยมศึกษา	8	9.75
ปริญญาตรี	4	4.88
สูงกว่าปริญญาตรี	2	2.44

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (n =82) (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
รับจ้าง	29	35.37
ไม่ได้ทำงาน	24	29.27
เกษตรกร(ทำนา,ทำสวน,ทำไร่)	13	15.85
ค้าขาย	9	10.97
อื่น ๆ (ประกอบกิจการส่วนตัว)	7	8.54
รายได้ต่อเดือน (บาท)		
ต่ำกว่า 3,000	41	50.00
3,000-4,999	26	31.70
5,000-6,999	6	7.32
7,000-8,999	5	6.10
9,000 ขึ้นไป	4	4.88
(\bar{x} =3,999.3, SD=6,616.06, Range=500- 48,000)		
แหล่งรายได้*		
จากการประกอบอาชีพ	46	56.1
ลูก/หลานให้	32	39.02
เงินสงเคราะห์ (เบี้ยยังชีพ)	30	36.59
อื่นๆ (บำนาญ, บำเหน็จ)	5	6.10
ญาติพี่น้องให้	1	1.22
ความเพียงพอของรายได้		
ไม่พอใช้	41	50.0
พอใช้	35	42.70
พอใช้และมีเหลือเก็บ	6	7.30

* หมายถึง ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 4.1 แสดงกลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.60 เพศชาย ร้อยละ 24.40 มีอายุเฉลี่ย 60.22 ปี (Range =34 - 82 ปี) ช่วงอายุที่มากที่สุดอยู่ระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 41.46 รองลงมา มีอายุระหว่าง 61 - 70 ปี ร้อยละ 32.93 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 92.70 สถานภาพสมรสคู่ร้อยละ 68.30 รองลงมาเป็นหม้าย ร้อยละ 23.20 การศึกษาจบระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 81.7รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 9.75 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 35.37 และไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 29.27รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,999.3 บาท (Range = 500 - 48,000) โดยรายได้อยู่ในช่วงต่ำกว่า 3,000 บาทร้อยละ 50.00 แหล่งรายได้หลักมาจากการประกอบอาชีพ ร้อยละ 56.10 รองลงมาลูกหลานให้ ร้อยละ 39.02 และมีรายได้ไม่พอใช้ ร้อยละ 50.00 พอใช้ ร้อยละ 42.70

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะความเจ็บป่วย
(n=82)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
สิทธิในการรักษาพยาบาล		
ไม่มี	5	6.10
มี	77	93.90
สวัสดิการข้าราชการ	1	1.30
สวัสดิการรัฐวิสาหกิจ	2	2.60
ประกันสังคม	1	1.30
ประกันสุขภาพเอกชน	1	1.30
บัตรทอง/ประกันสุขภาพถ้วนหน้า	72	93.50
ระยะเวลาป่วยเป็นโรคเบาหวาน (ปี)		
1 - 5	46	56.10
6 - 10	19	23.17
11 - 15	6	7.31
>15	11	13.42
สถานบริการอื่น ๆ ที่ไปรับบริการรักษา*		
รพ.ดอยสะเก็ด	13	15.85
รพ.นครพิงค์	2	2.44
รพ.แมคคอร์มิค	1	1.22
รพ.ลานนา	1	1.22
ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้		
ปกติ	80	97.60
มีคนอื่นช่วย	2	2.40
การพักอาศัยร่วมกับผู้อื่น*		
คู่สมรส	47	57.31
บุตรหลาน	32	39.04
อยู่คนเดียว	5	6.10
ญาติ ๆ ระบุ (พี่)	3	3.66

ตารางที่ 4.2 จำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะความเจ็บป่วย
(n=82) (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ช่วยดูแลสุขภาพ		
ไม่มี	48	58.54
มี	34	41.46
ไม่มีภาวะแทรกซ้อน	35	42.68
มีภาวะแทรกซ้อน	47	57.32
ความดันโลหิตสูง	31	65.97
ตา	6	12.76
ไต	4	8.51
เป็นแผล / ซาตามปลายมือปลายเท้า	3	6.38
หัวใจและหลอดเลือด	2	4.25
ตัดอวัยวะ	1	2.13

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิในการรักษาพยาบาล ร้อยละ 93.90 โดยใช้สิทธิประกันสุขภาพถ้วนหน้า ร้อยละ 93.50 รองลงมาสิทธิสวัสดิการรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.60 ระยะเวลาป่วยเป็นโรคเบาหวานเฉลี่ย 7.33 ปี โดยระยะเวลาป่วยช่วง 1 - 5 ปี ร้อยละ 56.10 รองลงมา 6 - 10 ปี ร้อยละ 23.17 สถานบริการอื่นที่ไปรับการรักษา คือ โรงพยาบาลดอยสะเก็ด ร้อยละ 15.85 ในด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร้อยละ 97.60 สามารถปฏิบัติได้ตามปกติ กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 57.31 พักอาศัยกับคู่สมรส และร้อยละ 39.04 พักอาศัยอยู่กับบุตรหลาน และร้อยละ 58.54 ไม่มีผู้ช่วยดูแลสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างมีภาวะแทรกซ้อน ร้อยละ 57.32 โดยมีภาวะแทรกซ้อนจากโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 65.97 รองลงมา คือ ภาวะแทรกซ้อนทางตา ร้อยละ 12.76

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาด้านสุขภาพ (n=82)

ปัญหาด้านสุขภาพ	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านร่างกาย	2.07	0.86	น้อย
ด้านจิตใจ	2.17	0.70	น้อย
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	2.09	0.40	น้อย
ด้านจิตวิญญาณ	1.38	0.54	น้อยที่สุด
ด้านระบบบริการสุขภาพ	1.49	0.49	น้อยที่สุด
รวม	1.91	0.72	น้อย

ตารางที่ 4.3 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.91$, $SD = 0.72$) โดยในรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านสุขภาพอยู่ในระดับน้อย คือ ปัญหาด้านจิตใจ ($\bar{X} = 2.17$, $SD = 0.70$) ปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 2.09$, $SD = 0.40$) และปัญหาด้านร่างกาย ($\bar{X} = 2.07$, $SD = 0.86$) สำหรับปัญหาที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพ ($\bar{X} = 1.49$, $SD = 0.49$) และปัญหาด้านจิตวิญญาณ ($\bar{X} = 1.38$, $SD = 0.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาด้านร่างกาย ในรายข้อ (n=82)

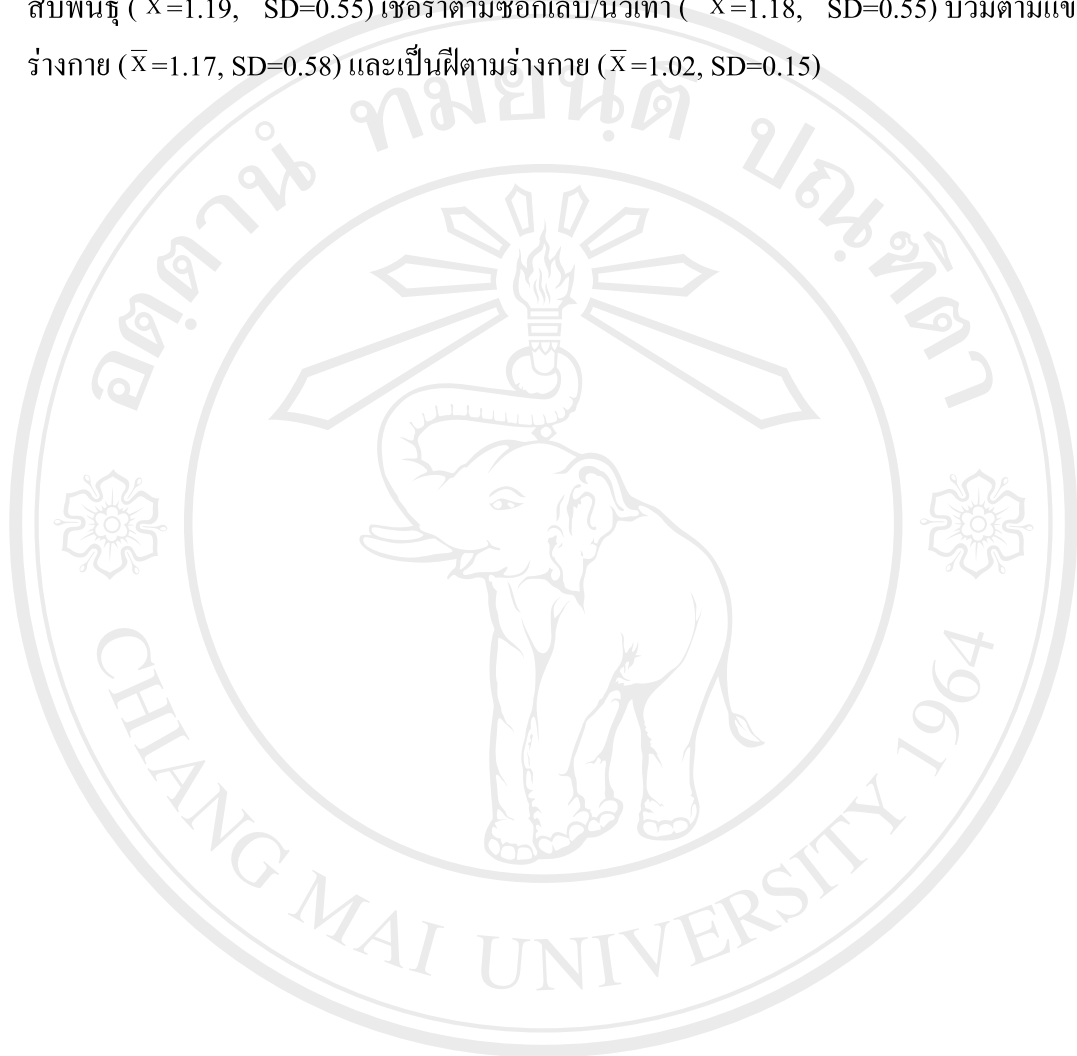
ปัญหาด้านร่างกาย	\bar{X}	SD	ระดับ
1. อาการอ่อนเพลีย เหนื่อยง่าย	3.42	0.83	ปานกลาง
2. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้น้อยลง	3.12	1.07	ปานกลาง
3. อาการชาตามปลายมือปลายเท้า	3.07	0.94	ปานกลาง
4. เกิดแผลที่เท้า	2.96	1.02	ปานกลาง
5. อาการขา หรือเท้าเป็นตะคริว	2.69	0.97	ปานกลาง
6. ปัสสาวะบ่อย	2.56	0.82	ปานกลาง
7. อาการตามัว มองเห็นไม่ชัด	2.50	1.14	น้อย
8. อาการคันตามร่างกาย	1.90	0.91	น้อย
9. ผิวหนังอักเสบ	1.57	0.65	น้อยที่สุด
10. เลื่อมสมรรถภาพทางเพศ	1.43	0.90	น้อยที่สุด
11. กลั้นปัสสาวะไม่อยู่	1.30	0.64	น้อยที่สุด
12. เชื้อราที่อวัยวะสืบพันธุ์	1.19	0.55	น้อยที่สุด
13. เชื้อราตามซอกเล็บ/นิ้วเท้า	1.18	0.55	น้อยที่สุด
14. อาการบวมตามแขนขา ร่างกาย	1.17	0.58	น้อยที่สุด
15. เป็นฝีตามร่างกาย	1.02	0.15	น้อยที่สุด
รวม	2.07	0.86	น้อย

ตารางที่ 4.4 แสดงกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาด้านร่างกายโดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.07$, $SD = 0.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ปัญหาด้านร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง คือ อาการอ่อนเพลียเหนื่อยง่าย ($\bar{x} = 3.42$, $SD = 0.83$) ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้น้อยลง ($\bar{x} = 3.12$, $SD = 1.07$) อาการชาตามปลายมือปลายเท้า ($\bar{x} = 3.07$, $SD = 0.94$) เกิดแผลที่เท้า ($\bar{x} = 2.96$, $SD = 1.02$) อาการขาหรือเท้าเป็นตะคริว ($\bar{x} = 2.69$, $SD = 0.97$) และปัสสาวะบ่อย ($\bar{x} = 2.56$, $SD = 0.82$)

ปัญหาด้านร่างกาย ระดับน้อย คือ อาการตามัว มองเห็นไม่ชัด ($\bar{x} = 2.50$, $SD = 1.14$) และอาการคันตามร่างกาย ($\bar{x} = 1.90$, $SD = 0.91$)

ปัญหาด้านร่างกาย ในระดับน้อยที่สุด คือ ผิวหนังอักเสบ ($\bar{x}=1.57$, $SD=0.65$) เสื่อมสมรรถภาพทางเพศ ($\bar{x}=1.43$, $SD=0.90$) กลั้นปัสสาวะไม่อยู่ ($\bar{x}=1.30$, $SD=0.64$) เชื้อราที่อวัยวะสืบพันธุ์ ($\bar{x}=1.19$, $SD=0.55$) เชื้อราตามซอกเล็บ/นิ้วเท้า ($\bar{x}=1.18$, $SD=0.55$) บวมตามแขนขา ร่างกาย ($\bar{x}=1.17$, $SD=0.58$) และเป็นฝีตามร่างกาย ($\bar{x}=1.02$, $SD=0.15$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาด้านจิตใจ ในรายชื่อ (n=82)

ปัญหาด้านจิตใจ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. กลัว การสูญเสีย ขาหรือเท้า	3.12	0.96	ปานกลาง
2. วิตกกังวลเกี่ยวกับการเกิดโรคแทรกซ้อน	3.04	0.96	ปานกลาง
3. กลัวการเกิดความพิการของร่างกาย	3.02	1.16	ปานกลาง
4. วิตกกังวลที่ต้องถูกจำกัดอาหาร	2.75	0.88	ปานกลาง
5. เกิดความเครียด จากการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้	2.72	1.11	ปานกลาง
6. วิตกกังวลเกี่ยวกับ การกินยา การฉีดยาให้ตรงตามจำนวน และเวลา	2.08	1.27	น้อย
7. สี้อารมณ์เสีย หงุดหงิด เนื่องจากไม่สามารถทำกิจกรรมได้เหมือนเดิม	1.86	1.04	น้อย
8. วิตกกังวลเกี่ยวกับรายได้ที่เปลี่ยนไป เนื่องจากความเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	1.63	0.91	น้อยที่สุด
9. รู้สึกซึมเศร้า อยากรู้คนเดียวเนื่องจาก การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	1.57	0.80	น้อยที่สุด
10. วิตกกังวลเกี่ยวกับการไปพบแพทย์ ตามนัด	1.56	0.95	น้อยที่สุด
11. เกิดความเครียดจากการที่ต้องปรับเปลี่ยนการทำงาน ให้เหมาะสมกับสุขภาพ	1.43	0.82	น้อยที่สุด
12. เกิดความเครียดหรือความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัวจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	1.30	0.60	น้อยที่สุด
รวม	2.17	0.70	น้อย

ตารางที่ 4.5 แสดงปัญหาด้านจิตใจของกลุ่มตัวอย่างโดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.17$, $SD = 0.70$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

ปัญหาด้านจิตใจ ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ กลัวการสูญเสียขาหรือเท้า ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.96$) วิตกกังวลเกี่ยวกับโรคแทรกซ้อน ($\bar{X} = 3.04$, $SD = 0.96$) กลัวการเกิดความพิการของร่างกาย

($\bar{x} = 3.02$, $SD = 1.1$) วิตกกังวลที่ต้องถูกจำกัดอาหาร ($\bar{x} = 2.75$, $SD = 0.88$) และเกิดความเครียดจากการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ ($\bar{x} = 2.72$, $SD = 1.11$)

ปัญหาด้านจิตใจ ที่อยู่ในระดับน้อย คือ วิตกกังวลเกี่ยวกับการกินยา การฉีดยาให้ตรงตามจำนวน และ เวลา ($\bar{x} = 2.08$, $SD = 1.27$) และรู้สึกอารมณ์เสีย หงุดหงิด เนื่องจากไม่สามารถทำกิจกรรมได้เหมือนเดิม ($\bar{x} = 1.86$, $SD = 1.04$)

ปัญหาด้านจิตใจ ที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ วิตกกังวลเกี่ยวกับรายได้ที่เปลี่ยนไปจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{x} = 1.63$, $SD = 0.91$) รู้สึกซึมเศร้าอยากอยู่คนเดียวเนื่องจาก การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{x} = 1.57$, $SD = 0.80$) วิตกกังวลเกี่ยวกับการไปพบแพทย์ตามนัด ($\bar{x} = 1.56$, $SD = 0.95$) เกิดความเครียดจากการที่ต้องปรับการทำงานให้เหมาะสมกับสุขภาพ ($\bar{x} = 1.43$, $SD = 0.82$) เกิดความเครียด หรือความขัดแย้งกับบุคคลในครอบครัวจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{x} = 1.30$, $SD = 0.60$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ในรายชื่อ
(n=82)

ปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. รายได้จากการทำงานลดลง เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	2.61	1.13	ปานกลาง
2. มีปัญหาและอุปสรรค ในการเดินทาง การท่องเที่ยว เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	2.51	1.15	ปานกลาง
3. มีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อการรักษาพยาบาลโรคเบาหวาน	2.16	1.19	น้อย
4. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมลดลง	1.84	1.05	น้อย
5. ทำกิจกรรมต่าง ๆ ลดลงเนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	1.74	1.04	น้อยที่สุด
6. การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้เหมือนเดิม	1.71	1.08	น้อยที่สุด
รวม	2.09	0.40	น้อย

ตารางที่ 4.6 แสดงกลุ่มตัวอย่าง มีปัญหาด้านสังคม และเศรษฐกิจ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.09$, $SD = 0.40$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

ปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ รายได้จากการทำงานลดลง เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{X} = 2.61$, $SD = 1.13$) และมีปัญหาอุปสรรคในการเดินทาง การท่องเที่ยว เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{X} = 2.51$, $SD = 1.15$)

ปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่อยู่ในระดับน้อย คือ มีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เพื่อรักษาการเจ็บป่วย ด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{X} = 2.16$, $SD = 1.19$) และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสังคมลดลง ($\bar{X} = 1.84$, $SD = 1.05$)

ปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ทำกิจกรรมต่างๆ ลดลง เนื่องจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{X} = 1.74$, $SD = 1.04$) และการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานทำให้ ไม่สามารถประกอบอาชีพได้เหมือนเดิม ($\bar{X} = 1.71$, $SD = 1.08$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาด้านจิตวิญญาณ ในรายช้อ (n=82)

ปัญหาด้านจิตวิญญาณ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานเป็นเรื่องเวรกรรม	2.23	1.29	น้อย
2. รู้สึกหมกมุ่นใจ ที่จะต่อสู้กับโรคเบาหวาน เนื่องจากมีคนรอบข้างไม่สนับสนุนและให้ กำลังใจ	1.21	0.58	น้อยที่สุด
3. ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ในชีวิตของจากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	1.06	0.29	น้อยที่สุด
4. พยายามแสวงหาทางเลือกในการรักษา	1.01	0.11	น้อยที่สุด
รวม	1.38	0.54	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.7 แสดงกลุ่มตัวอย่างมี ปัญหาด้านจิตวิญญาณ โดยรวม อยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X}=1.38, SD=0.54$) เมื่อพิจารณารายช้อ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างมี ปัญหาด้านจิตวิญญาณที่อยู่ใน ระดับน้อย คือ การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานเป็นเรื่องเวรกรรม ($\bar{X}=2.23, SD=1.29$) และปัญหาด้านจิตวิญญาณที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ รู้สึกหมกมุ่นใจ ที่จะต่อสู้กับโรคเบาหวานเนื่องจาก มีคนรอบข้างไม่สนับสนุนและให้กำลังใจ ($\bar{X}=1.21, SD=0.58$) ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในชีวิต จากการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{X}=1.06, SD=0.29$) และพยายามแสวงหาทางเลือกในการรักษา ($\bar{X}=1.01, SD=0.11$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพ ในรายข้อ
(n=82)

ปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ไม่ได้รับการติดตามดูแลที่บ้านจาก เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	2.62	1.26	ปานกลาง
2. ได้รับการบริการไม่เท่าเทียมกัน	2.17	1.28	น้อย
3. ใช้เวลาในการรอตรวจนาน	1.69	0.87	น้อยที่สุด
4. การให้บริการในคลินิกเบาหวานมีขั้นตอนต่างๆ มาก	1.43	0.72	น้อยที่สุด
5. ไม่เข้าใจในการให้คำแนะนำเรื่องการดูแลตนเอง ตนเองและ การใช้ยา ทำให้ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	1.35	0.81	น้อยที่สุด
6. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ในคลินิกโรคเบาหวาน	1.32	0.68	น้อยที่สุด
7. เครื่องมือแพทย์ในการให้บริการผู้ป่วยเบาหวาน ไม่เพียงพอ	1.24	0.63	น้อยที่สุด
8. เครื่องมือแพทย์ในการให้บริการผู้ป่วยเบาหวานไม่ ทันสมัย	1.22	0.59	น้อยที่สุด
9. ขาดโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการ รักษาพยาบาล	1.16	0.43	น้อยที่สุด
10. ไม่เข้าใจในแผนการรักษาของแพทย์	1.11	0.38	น้อยที่สุด
11. เจ้าหน้าที่ใช้วาจาไม่สุภาพ และต่อว่าเมื่อ ระดับน้ำตาลในเลือดสูงขึ้น	1.05	0.27	น้อยที่สุด
รวม	1.49	0.49	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.8 แสดงกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับ น้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.49$, $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพ ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ไม่ได้รับการติดตามดูแลที่ บ้านจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X} = 2.62$, $SD = 1.26$)

ปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพ ที่อยู่ในระดับน้อย คือ ได้รับการบริการไม่เท่าเทียมกัน ($\bar{x} = 2.17, SD = 1.28$)

ปัญหาด้านระบบบริการสุขภาพ ที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ใช้เวลาในการรอดรจนาน ($\bar{x} = 1.69, SD = 0.87$) การให้บริการในคลินิกเบาหวานมีขั้นตอนต่างๆมาก ($\bar{x} = 1.43, SD = 0.72$) ไม่เข้าใจในการให้คำแนะนำ เรื่อง การดูแลตนเอง และการใช้ยาทำให้ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ($\bar{x} = 1.35, SD = 0.81$) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่เพียงพอต่อการให้บริการในคลินิกโรคเบาหวาน ($\bar{x} = 1.32, SD = 0.68$) เครื่องมือแพทย์ในการให้บริการผู้ป่วยเบาหวานไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 1.24, SD = 0.63$) เครื่องมือแพทย์ในการให้บริการผู้ป่วยเบาหวานไม่ทันสมัย ($\bar{x} = 1.22, SD = 0.59$) ขาดโอกาสแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการรักษาพยาบาล ($\bar{x} = 1.16, SD = 0.43$) ไม่เข้าใจในแผนการรักษาของแพทย์ ($\bar{x} = 1.11, SD = 0.38$) และเจ้าหน้าที่ใช้วาจาไม่สุภาพ ต่อว่าเมื่อระดับน้ำตาลในเลือดสูงขึ้น ($\bar{x} = 1.05, SD = 0.27$)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความต้องการด้านสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการด้านสุขภาพ (n=82)

ความต้องการด้านสุขภาพ	\bar{X}	SD	ระดับ
ด้านร่างกาย	3.11	0.68	ปานกลาง
ด้านจิตใจ	3.05	0.65	ปานกลาง
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	3.16	0.27	ปานกลาง
ด้านจิตวิญญาณ	3.07	0.60	ปานกลาง
ด้านระบบบริการสุขภาพ	3.50	0.32	มาก
รวม	3.18	0.53	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความต้องการด้านสุขภาพที่อยู่ใน ระดับมาก คือ ความต้องการด้านระบบบริการสุขภาพ ($\bar{X}=3.50$, $SD = 0.32$) ความต้องการด้านสุขภาพที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความต้องการด้านสังคมและเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.16$, $SD = 0.27$) ความต้องการด้านร่างกาย ($\bar{X}=3.11$, $SD = 0.68$) ความต้องการด้านจิตวิญญาณ ($\bar{X}=3.07$, $SD = 0.60$) และความต้องการด้านจิตใจ ($\bar{X}=3.05$, $SD = 0.65$)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการด้านร่างกายของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในรายชื่อ (n=82)

ความต้องการด้านร่างกาย	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ต้องการได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อป้องกันการเกิดโรคแทรกซ้อน	3.85	0.52	มาก
2. ต้องการได้รับการพักผ่อนที่เพียงพอ	3.34	1.02	มาก
3. ต้องการได้รับสารอาหารที่เหมาะสมกับโรค	3.28	0.91	มาก
4. ต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือเมื่อไม่สามารถช่วยตนเองได้	3.15	1.10	ปานกลาง
5. ต้องการให้มีการสาธิตรายการอาหารที่เหมาะสมกับโรคเบาหวาน	3.12	1.03	ปานกลาง
6. ต้องการได้รับการฟื้นฟูวัยจะ	3.00	1.07	ปานกลาง
7. ต้องการคำแนะนำเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม	1.41	0.94	น้อยที่สุด
รวม	3.11	0.68	ปานกลาง

ตารางที่ 4.10 แสดงความต้องการด้านสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, SD = 0.68) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

ความต้องการด้านร่างกาย ที่อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อป้องกันการเกิดโรคแทรกซ้อน ($\bar{X} = 3.85$, SD = 0.52) ต้องการได้รับการพักผ่อนที่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.34$, SD = 1.02) และต้องการได้รับสารอาหารที่เหมาะสมกับโรค ($\bar{X} = 3.28$, SD = 0.91)

ความต้องการด้านร่างกาย ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ต้องการให้ผู้อื่นช่วยเหลือเมื่อไม่สามารถช่วยตนเองได้ ($\bar{X} = 3.15$, SD = 1.10) ต้องการให้มีการสาธิตรายการอาหารที่เหมาะสมกับโรคเบาหวาน ($\bar{X} = 3.12$, SD = 1.03) และ ต้องการได้รับการฟื้นฟูวัยจะ ($\bar{X} = 3.00$, SD = 1.07)

ความต้องการด้านร่างกาย ที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ต้องการคำแนะนำเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม ($\bar{X} = 1.41$, SD = 0.94)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการด้านจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในรายชื่อ (n=82)

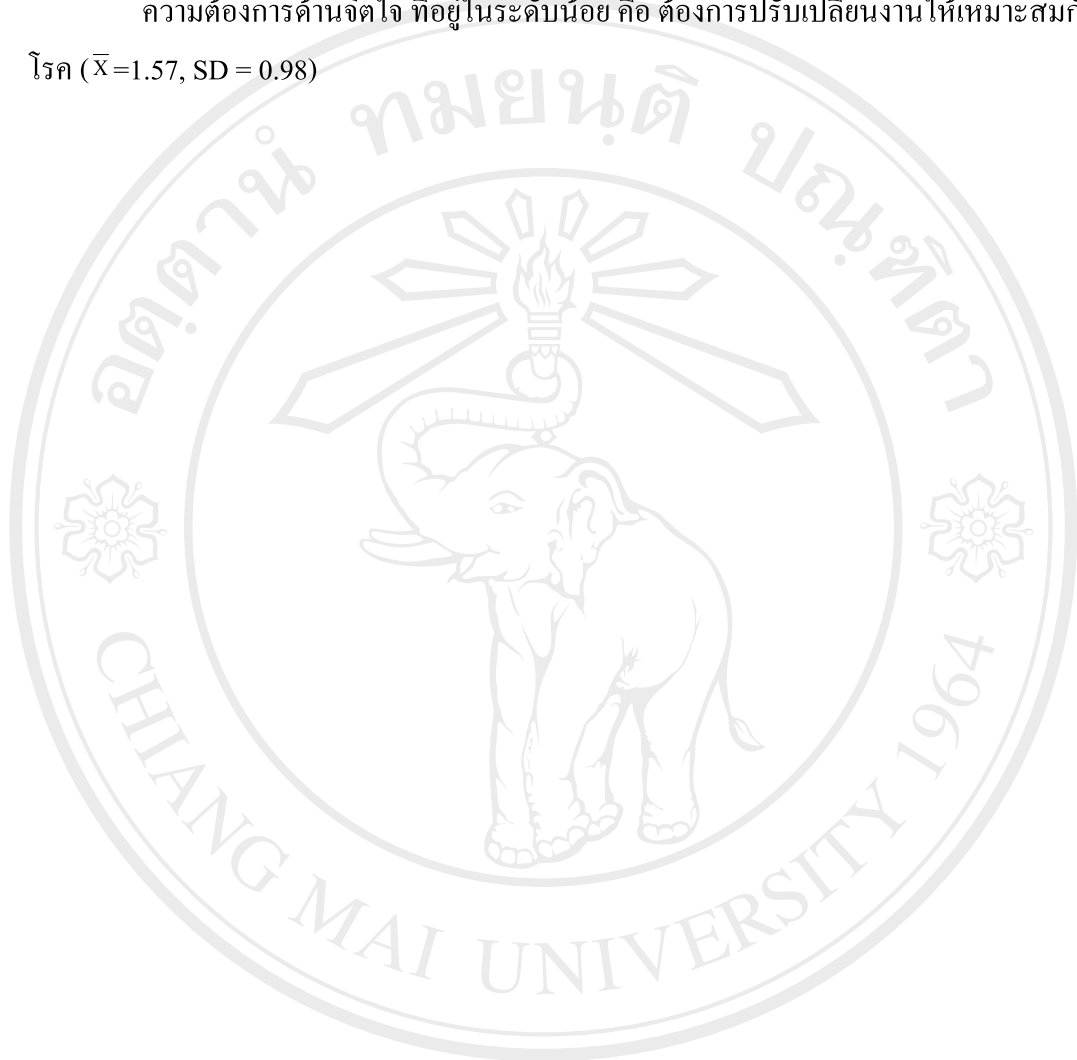
ความต้องการด้านจิตใจ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ต้องการให้เจ้าหน้าที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงของโรคว่าดีขึ้นหรือแย่ลง	3.83	0.46	มาก
2. ต้องการได้รับกำลังใจ และการยอมรับจากบุคคลในครอบครัว	3.36	0.88	มาก
3. ต้องการให้บุคคลในครอบครัว ดูแลอย่างใกล้ชิด	3.25	0.98	ปานกลาง
4. ต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้บริการดูแลที่บ้าน	3.23	0.89	ปานกลาง
5. ต้องการให้มีบริการให้คำปรึกษาเพื่อคลายความวิตกกังวล	3.13	0.94	ปานกลาง
6. ต้องการคนต้นแบบมาให้กำลังใจ เพื่อให้มีจิตใจเข้มแข็ง	3.07	1.09	ปานกลาง
7. ต้องการการรวมกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนพูดคุยกันให้คลายความวิตกกังวล	2.95	1.14	ปานกลาง
8. ต้องการปรับเปลี่ยนงานให้เหมาะสมกับโรค	1.57	0.98	น้อย
รวม	3.05	0.65	ปานกลาง

ตารางที่ 4.11 แสดงความต้องการด้านจิตใจโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

ความต้องการด้านจิตใจ ที่อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงของโรคว่าดีขึ้นหรือแย่ลง ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.46$) ต้องการได้รับกำลังใจ และการยอมรับจากบุคคลในครอบครัว ($\bar{X} = 3.36$, $SD = 0.88$)

ความต้องการด้านจิตใจ ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ต้องการให้บุคคลในครอบครัวดูแลอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.98$) ต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้บริการดูแลที่บ้าน ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.89$) ต้องการให้มีบริการให้คำปรึกษาเพื่อคลายความวิตกกังวล ($\bar{X} = 3.13$, $SD = 0.94$)

ต้องการคนต้นแบบมาให้กำลังใจเพื่อให้มีจิตใจเข้มแข็ง ($\bar{x} = 3.07$, $SD = 1.09$) และต้องการการรวมกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนพูดคุยให้คลายความวิตกกังวล ($\bar{x} = 2.95$, $SD = 1.14$)
ความต้องการด้านจิตใจ ที่อยู่ในระดับน้อย คือ ต้องการปรับเปลี่ยนงานให้เหมาะสมกับโรค ($\bar{x} = 1.57$, $SD = 0.98$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการด้านสังคมและเศรษฐกิจ
ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในรายข้อ (n=82)

ความต้องการด้านสังคม และเศรษฐกิจ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ต้องการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	3.64	0.74	มาก
2. ต้องการให้คนในครอบครัวช่วยเหลือเรื่องการทำงานเมื่อเจ็บป่วย	3.33	1.00	มาก
3. ต้องการปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ	3.21	0.97	ปานกลาง
4. ต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อใช้จ่ายในการรักษาโรคเบาหวาน	3.18	1.04	ปานกลาง
5. ต้องการให้บุคคลในสังคมยอมรับความสามารถในขณะที่เจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน	3.11	0.99	ปานกลาง
6. ต้องการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัว	3.08	1.11	ปานกลาง
7. ต้องการมีส่วนร่วมในชุมชน	3.10	0.99	ปานกลาง
8. ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก	2.66	1.19	ปานกลาง
รวม	3.16	0.27	ปานกลาง

ตารางที่ 4.12 แสดงความต้องการด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$, $SD = 0.27$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

ความต้องการด้านสังคมและเศรษฐกิจที่อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.64$, $SD = 0.74$) และต้องการให้คนในครอบครัวช่วยเหลือ เรื่องการทำงานเมื่อเจ็บป่วย ($\bar{X}= 3.33$, $SD = 1.00$)

ความต้องการด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ต้องการปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ ($\bar{X} = 3.21$, $SD= 0.97$) ต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อใช้จ่ายในการรักษาโรคเบาหวาน ($\bar{X}=3.18$, $SD=1.04$) ต้องการให้บุคคลในสังคมยอมรับความสามารถในขณะที่เจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน ($\bar{X}=3.33$, $SD=0.99$) ต้องการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัว ($\bar{X} = 3.08$, $SD = 1.11$) ต้องการมีส่วนร่วมในชุมชน ($\bar{X}=3.10$, $SD = 0.99$) และต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}=2.66$, $SD = 0.63$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการด้านจิตวิญญาณของ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในรายชื่อ (n=82)

ความต้องการด้านจิตวิญญาณ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ต้องการความรักเอาใจใส่ และไม่ทอดทิ้งจากครอบครัว เมื่อจะต้องเผชิญความทุกข์ทรมานจากโรคเบาหวาน	3.64	0.82	มาก
2. ต้องการกำลังใจในการต่อสู้กับโรคเบาหวานจากครอบครัว	3.46	0.69	มาก
3. ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาได้ตามปกติ	3.41	0.78	มาก
4. ต้องการกำลังใจในการต่อสู้กับโรคเบาหวานจากชุมชน	3.23	0.80	ปานกลาง
5. ต้องการมีที่พึ่ง หรือสิ่งยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ	2.56	1.29	ปานกลาง
6. ต้องการทางเลือกอื่นในการดูแลรักษาโรคเบาหวาน นอกเหนือจากการรักษาตามแผนปัจจุบัน	2.12	1.32	น้อย
รวม	3.07	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 แสดง ความต้องการด้านจิตวิญญาณ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.07$, $SD = 0.60$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า

ความต้องการด้านจิตวิญญาณ ที่อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการความรักเอาใจใส่ และไม่ทอดทิ้งจากครอบครัว เมื่อต้องเผชิญความทุกข์ทรมานจากโรคเบาหวาน ($\bar{X}=3.64$, $SD = 0.82$) ต้องการกำลังใจในการต่อสู้กับโรคเบาหวานจากครอบครัว ($\bar{X}=3.46$, $SD = 0.69$) และต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาได้ตามปกติ ($\bar{X}=3.41$, $SD = 0.78$)

ความต้องการด้านจิตวิญญาณ ที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ต้องการกำลังใจในการต่อสู้กับโรคเบาหวานจากชุมชน ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.80$) และต้องการมีที่พึ่งหรือสิ่งยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจ ($\bar{X}= 2.56$, $SD = 1.29$)

ความต้องการด้านจิตวิญญาณ ที่อยู่ในระดับน้อย คือ ต้องการทางเลือกอื่นในการดูแลรักษาโรคเบาหวานนอกเหนือจากการรักษาตามแผนปัจจุบัน ($\bar{X}=2.12$, $SD = 1.32$)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความต้องการด้านระบบบริการสุขภาพของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในรายข้อ (n=82)

ความต้องการด้านระบบบริการสุขภาพ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน	3.75	0.58	มาก
2. ต้องการมีส่วนร่วมในการรักษาตนเอง	3.75	0.51	มาก
3. ต้องการให้มีระบบการติดตามการรักษาที่ดีจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	3.67	0.68	มาก
4. ต้องการความรวดเร็ว สะดวกในการรับบริการรักษาพยาบาล	3.63	0.58	มาก
5. ต้องการการรักษาพยาบาล การดูแลอย่างสม่ำเสมอจากแพทย์ และพยาบาล	3.59	0.58	มาก
6. ต้องการความเท่าเทียมในการใช้บริการ	3.56	0.69	มาก
7. ต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขดูแลสุขภาพที่บ้านอย่างต่อเนื่อง	3.25	0.95	ปานกลาง
8. ต้องการให้ญาติบริการรับส่งในการมารับบริการที่สถานีนอนมัย	2.82	1.26	ปานกลาง
รวม	3.50	0.32	มาก

ตารางที่ 4.14 แสดงความต้องการด้านระบบบริการสุขภาพโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$, $SD=0.32$) หากพิจารณารายข้อ พบว่า

ความต้องการด้านระบบบริการสุขภาพ ที่อยู่ในระดับมาก คือ ต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน ($\bar{X}=3.75$, $SD=0.58$) ต้องการมีส่วนร่วมในการรักษาตนเอง ($\bar{X}=3.75$, $SD=0.51$) ต้องการให้มีระบบติดตามการรักษาที่ดีจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ($\bar{X}=3.67$, $SD=0.68$) ต้องการความรวดเร็ว สะดวกในการรับบริการรักษาพยาบาล ($\bar{X}=3.63$, $SD=0.58$) ต้องการการรักษาพยาบาล การดูแลอย่างสม่ำเสมอจากแพทย์ และพยาบาล ($\bar{X}=3.59$, $SD=0.58$) และต้องการความเท่าเทียมในการใช้บริการ ($\bar{X}=3.56$, $SD=0.69$)

ความต้องการที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ต้องการให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขดูแลสุขภาพที่บ้านอย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}=3.25$, $SD=0.25$) และ ต้องการให้ญาติบริการรับส่งในการมารับบริการที่สถานีอนามัย ($\bar{x}=2.82$, $SD=1.26$)

ส่วนที่ 4 การประชุมกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพื่อหาปัญหา ความต้องการด้านสุขภาพ และ ข้อเสนอแนะ โดยทำการประชุมกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะแทรกซ้อน จำนวน 8 คน และกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน จำนวน 8 คน คัดเลือกผู้ป่วยที่มีความสนใจ และสามารถให้ข้อมูลได้ดีเข้าร่วมประชุมกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. ด้านร่างกาย

ปัญหาเกี่ยวกับด้านร่างกาย จากการประชุมกลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน พบว่า ผู้ป่วยโรคเบาหวานมี ปัญหาด้านร่างกาย ได้แก่ แผลหายช้า เล็บขบ แขนขาไม่มีแรง ชาตามปลายมือ ปลายเท้า บวมตามนิ้วมือนิ้วเท้า ปวดเมื่อยตามร่างกาย ตามข้อ อ่อนเพลีย ไม่มีแรง ทำงานไม่ได้ ตามปกติ ใจสั่น น้ำตาไหล ตามัวมองเห็นไม่ชัดเจน และ ปัสสาวะบ่อย ส่วนกลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน พบปัญหาด้านร่างกาย ได้แก่ ความไม่สบายด้านร่างกาย ที่ต้องถูกจำกัดอาหาร และการปฏิบัติตัว

ความต้องการ ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อนมีความต้องการคล้ายกัน ดังนี้ ต้องการยาที่ดีมีคุณภาพรักษา ต้องการคำแนะนำด้านการดูแลตนเอง และสาริตการ บริหารร่างกาย การสาริตหรือแนะนำอาหารที่ควรรับประทาน และต้องการตรวจสุขภาพประจำปี

ข้อเสนอแนะ ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อน ให้ข้อเสนอแนะว่า ในวันที่มีคลินิกโรคเบาหวาน ระหว่างรอพบแพทย์ ควรให้มี การสอนสุขศึกษาพร้อมกับการสาริต ในเรื่องต่างๆสลับกัน ไป อาทิเช่น การบริหารร่างกายแก้ปวดเมื่อย วิธีดูแลตนเองไม่ให้เกิดโรคแทรกซ้อน การแนะนำอาหารที่ควรรับประทาน พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์อาหารที่แต่ละบุคคลนำมาจากบ้าน และนอกจากการสอนสุขศึกษาแล้ว ผู้ป่วยเสนอแนะว่า ควรมีบุคคล ตัวอย่างที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี มาให้คำแนะนำด้วย

2. ด้านจิตใจ

ปัญหาเกี่ยวกับด้านจิตใจ พบว่า ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนและไม่มีภาวะแทรกซ้อน มี ปัญหา ดังนี้ ผู้ป่วยกลัวล้มมาตรวจตามนัด นอกจากนี้กลัวโรคแทรกซ้อนต่างๆ กลัวความพิการ กลัว

ถูกตัดขาหรือเท้า และมี ความเครียดกับโรคของตนเอง โดยไม่ทราบว่าจะระบบต่างๆ ภายในร่างกาย เป็นอย่างไร

ความต้องการ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อนมีความต้องการที่ คล้ายกัน คือ ต้องการให้บุคคลในครอบครัวเข้าใจถึงความเจ็บป่วยและดูแล ตนเอง นอกจากนี้ ต้องการให้แพทย์ หรือ เจ้าหน้าที่อธิบายเกี่ยวกับโรคของตนเอง ให้ฟังในวันมารับบริการ ตรวจ รักษา และ ต้องการให้เจ้าหน้าที่มีการเยี่ยมบ้าน ดูแลสุขภาพที่บ้าน ติดตาม หากมีการขาดนัด และ ต้องการให้บุคคลตัวอย่างในการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีมาให้คำแนะนำ

ข้อเสนอแนะ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อน ให้ข้อเสนอแนะ ว่า อยากให้มีการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้คลายเครียด และความกังวล นอกจากนี้จะได้ มีการเตือนกันเพื่อป้องกันการลืมมาตรวจตามนัด และในวันคลินิกอยากให้มีบุคคลตัวอย่าง ที่ดูแล ตนเองได้ดีมาให้คำแนะนำ และมีกิจกรรมด้านอื่นๆสลับกันไปเป็นประจำทุกเดือน อยากให้ เจ้าหน้าที่จัด โต๊ะ สำหรับการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรคสำหรับผู้ป่วย เบาหวาน โดยเฉพาะ โดย แยก จากโต๊ะตรวจ เพราะจะได้ไม่เป็นการรบกวนผู้ป่วยคนอื่นที่รอตรวจ นอกจากนี้อยากให้มีการเยี่ยม บ้านหากผู้ป่วยขาดนัด

3. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ปัญหา เกี่ยวกับด้านสังคมและเศรษฐกิจ จากการ ประชุมกลุ่ม กลุ่มที่มีภาวะแทรกซ้อน พบว่า มีปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ดังนี้ ผู้ป่วย ที่ใช้ยานี้มีปัญหาในการเดินทาง ไม่สามารถ เดินทางไปไหนไกลๆ และระยะเวลาานานได้ ทำให้เกิดความยุ่งยาก และเนื่องจาก ความเจ็บป่วยทำให้ ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติทำให้รายได้ลดลง แต่กลับมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการรักษา โรคเบาหวาน เช่น ค่าเดินทางไปโรงพยาบาล ค่าอาหาร สำหรับกลุ่มที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน ให้ ความเห็นว่า การเจ็บป่วยทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ไม่สามารถ รับประทานอาหารตามงานสังคมต่างๆ ได้เหมือนเดิม และเนื่องจากตนเองมุ่งแต่การประกอบอาชีพ จึงไม่ค่อยสนใจถึงความเจ็บป่วย เนื่องจากอาการต่างๆที่เกิดขึ้นสามารถยอมรับได้

ความต้องการ กลุ่มผู้ป่วยที่ไม่มีภาวะแทรกซ้อน ต้องการเข้าสังคม พบปะผู้คนเพื่อคลาย เครียด และช่วยงานสังคมได้ตามปกติตามกำลังความสามารถ เท่าที่จะทำได้ นอกจากนี้ผู้ป่วยกลุ่มที่ มีภาวะแทรกซ้อน ต้องการงานอดิเรกหรือ อาชีพเสริมที่เพิ่มรายได้

ข้อเสนอแนะ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อนแสดงความคิดเห็น ว่าเวลาไปร่วมงานต่างๆใน สังคม เช่น การไปร่วมงานเลี้ยงในหมู่บ้านให้เลือกรับประทานอาหาร ที่

เหมาะสมกับโรค และหลีกเลี่ยงการรับประทานเครื่องดื่ม จำพวก น้ำหวาน น้ำอัดลม และเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ และรวมกลุ่มกันหาอาชีพ หรืองานอดิเรกที่เหมาะสมกับตนเอง

4. ด้านจิตวิญญาณ

ปัญหาด้านจิตวิญญาณ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อนแสดง ความคิดเห็น ดังนี้ มีบางครั้งที่คิดว่า การเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานของตนเองเป็นเรื่องของกรรมกรรม และทำไม่ญาติพี่น้องคนอื่นไม่เป็น แต่ตนเองเป็น โรคเบาหวาน แต่ก็ไม่ได้แสวงหาการรักษา ด้านอื่น ไม่ว่าจะเป็น โสยศาสตร์ หรือการดูดวง โดยเห็นว่าการเจ็บป่วยของตนไม่ใช่เรื่องลึกลับใครๆ ก็เป็น โรคเบาหวาน และกลัวถูกหมอดูทักให้แก้บนต่างๆ แล้วทำไม่ได้ นอกจากนี้กลุ่มที่มีภาวะแทรกซ้อน มีปัญหาในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางด้านศาสนา คือ ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาได้ อย่างเต็มที่ เนื่องจากการเจ็บป่วยทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย

ความต้องการ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อน ต้องการกำลังใจ และความหวังใจจาก บุคคลในครอบครัวและชุมชน ต้องการให้ครอบครัวดูแลเมื่อเกิดการเจ็บป่วย และต้องการยาสมุนไพรที่มาช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือด นอกเหนือจากยาแผนปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ ด้านจิตวิญญาณ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อน ให้ความเห็น ว่า อยากให้มีการจัดกิจกรรมทางด้านศาสนา เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ป่วย เช่น การเชิญพระมา ให้ข้อคิด กำลังใจ เกี่ยวกับความเจ็บป่วย โดยเสนอแนะให้ทำเป็นครั้งคราวในวัน คลินิกระหว่างรอพบแพทย์

5. ด้านระบบบริการสุขภาพ

ปัญหา ด้านระบบบริการสุขภาพ กลุ่ม ผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อนและไม่มี ภาวะแทรกซ้อน ให้ความเห็น ว่า ผู้ป่วยบางคนมาเข้ากินไป (3 - 4 โมงเช้า) แล้วมาจัดคิวเอง และจัด ให้กลุ่มของตนเองด้วย ทำให้ผู้อื่นเสียโอกาส ผู้ป่วยบางคนแข่งคิว บางคนไม่ทำตามขั้นตอน (ลัด ขั้นตอน) และ เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลมาช้า

ความต้องการ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อน ต้องการให้การ บริการในวันคลินิกเป็นไปตามขั้นตอน ไม่มีการแข่งคิวกัน หรือลัดขั้นตอน และการจ่ายบัตรคิวให้ รับจากเจ้าหน้าที่เท่านั้น ไม่ต้องมีการเรียงลำดับคิวกันเอง จากกลุ่มผู้ป่วย และถ้ามีการลัดขั้นตอน ไม่ให้เจ้าหน้าที่ให้บริการผู้ป่วยคนนั้นๆ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ดูแลผู้ป่วยที่บ้านเมื่อมีการเจ็บป่วยและ ต้องการให้แพทย์พูดภาษาเหนือเพราะจะได้เข้าใจง่าย และต้องการได้รับความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับ โรคเบาหวาน

ข้อเสนอแนะ กลุ่มผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน และไม่มีภาวะแทรกซ้อน ให้ข้อเสนอแนะ
 ว่าเป็นให้ขอความร่วมมือ อาสาสมัครสาธารณสุข มาช่วยในแต่ละขั้นตอน เช่น การคืนบัตร วัดความดัน
 โลหิต ชั่งน้ำหนัก เพื่อความสะดวกรวดเร็วในวันให้บริการ และให้เรียงลำดับขั้นตอนการรับบริการ
 ดังนี้ รับบัตรคิว ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดความดัน โลหิต เจาะเลือด รับประทานอาหาร ฟังสุขศึกษา
 และการสาธิตต่างๆ เข้ารับการตรวจ รับยา/คำปรึกษา กลับบ้าน (ห้ามลัดขั้นตอน) และให้เรียกทีละ
 คนตามคิว ใครที่ไม่ถึงคิวให้นั่งรอด้านนอกก่อน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved